

Elektronická fakturace

Aneb přijaté faktury nebudete muset přepisovat 2x, a dokonce ani 1x 😊

A. Co to je elektronická fakturace

Elektronická faktura (dále jen „e-faktura“) je dokumentem v digitální podobě (elektronickým dokumentem) podle ustanovení § 2 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů a nařízení eIDAS.

Může být doručena ve strukturovaném nebo nestrukturovaném datovém formátu. Může být účetním záznamem podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, daňovým dokladem podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, může sloužit i pro jiné účely (např. jako dodací list, záruční list, důkazní prostředek apod.).

E-faktura je dle Evropské směrnice 2014/55/EU faktura, která byla vystavena, předána a přijata ve strukturovaném elektronickém formátu, jenž umožňuje její automatizované a elektronické zpracování, a je v souladu s evropskou normou pro elektronickou fakturaci EN 16931-1:2017.

E-faktura je dle Usnesení vlády č. 347/2017 a vyhlášky č.194/2009 Sb. elektronická faktura ve formátech, které předepisuje Evropská směrnice 2014/55/EU, a elektronická faktura ve formátu isdoc/isdocx (Information System Document) verze 5.2 a vyšší.

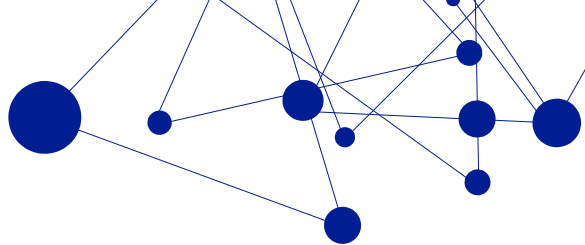
B. Formáty e-faktury a normy

1. Evropská norma pro elektronickou fakturaci EN 16931-1:2017,
2. Formáty / syntaxe dle Evropské směrnice 2014/55/EU čl.3, odst. 2:
 1. formát / syntax UBL 2.1 ISO/IEC 19845:2015,
 2. formát / syntax UN/CEFACT CII (Cross Industry Invoice),
3. Formát ISDOC/ISDOCX (Information System Document) verze 5.2 a vyšší (dle Usnesení vlády č. 347/2017 a vyhlášky č.194/2009 Sb).

C. Důležité termíny/Důležitá data

- 31. 12. 2018 – povinnost Ústředních orgánů státní správy a jimi podřízených organizačních složkami státu stanovená Usnesením vlády č. 347/2017 přijímat elektronické faktury ve formátech stanovených Evropskou směrnicí 2014/55/EU a dále ve formátu isdoc/isdocx (Information System Document) verze 5.2 a vyšší
- 4. 2019 – povinnost zadavatelů v kategorii Česká republika a Česká národní banka dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, §279 (5) a) veřejných zakázek přijímat a zpracovávat elektronické faktury odpovídající evropské normě pro elektronickou fakturaci EN 16931-1:2017
- 4. 2020 – povinnost zadavatelů v kategorii Ostatní zadavatelé dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, §279 (5) b) veřejných zakázek přijímat a zpracovávat elektronické faktury odpovídající evropské normě pro elektronickou fakturaci EN 16931-1:2017

Zdroj: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/elektronicka-fakturace/zakladni-informace>

Proč elektronická fakturace

Povinnosti pro veřejnou správu jsou dány usnesením vlády ČR č. 347 ze dne 10.5.2017 zveřejněné ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí (347/2017).

Zdroj: <https://www.mvcr.cz/clanek/vestnik-vlady-pro-organy-kraju-a-organy-obci-717579.aspx>

Vláda ukládá,

zajistit do 31. prosince 2018 ve svých úřadech a jim podřízených organizačních složkách státu přijímání tzv. elektronických faktur ve formátech, které budou definovány specifikací standardů tak, jak předepisuje Evropská směrnice 2014/55/EU, a dále pak ve formátu popsáném vyhláškou č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek, § 4 podle přílohy 3, části I. písmena u), ve verzi 5.2 a vyšší, zejména ve verzi 6.0. s tím, že „elektronickou fakturou“ se zde rozumí faktura, která byla vystavena, předána a přijata ve strukturovaném elektronickém formátu, jenž umožňuje její automatizované a elektronické zpracování,

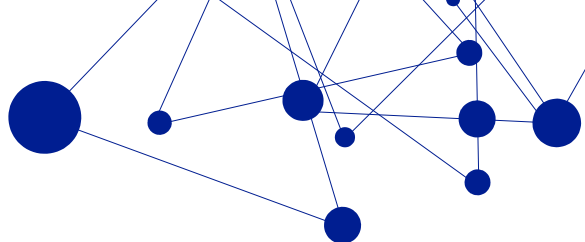
Citujeme z předkládací zprávy:

Zavedení elektronické fakturace do konce roku 2018 také vyplývá ze směrnice 2014/55/EU o elektronické fakturaci při zadávání veřejných zakázek, úplná elektronická podání vyplývají z nařízení o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/EU/910/2014 týkající se povinného rozpoznávání identifikace osob z oznámených systémů elektronické identifikace. Usnesení ukládá ústředním orgánům státní správy a jim podřízeným organizacím do 31. 12. 2018 zajistit přijímání elektronických faktur ve formátech, které budou definovány specifikací standardů, jak předepisuje zmiňovaná směrnice, a ve formátu popsáných vyhláškou č. 194/2009 Sb., § 4 dle přílohy 3, části I. písmena u), ve verzi 5.2 a vyšší, zejména ve verzi 6.0 (formát ISDOC). Formát ISDOC je v již nyní v ČR široce rozšířen. Zahrnutím „národního“ formátu nedojde k rozšíření a zvýšení administrativy na straně soukromého sektoru, ani na straně státní správy. Formát ISDOC je založen na standardu UBL, který bude jedním ze standardů dle směrnice. Formát ISDOC se tak do budoucna bude vyvíjet v souladu s evropskými standardy a nebude vyžadovat žádné nadbytečné investice. Zajištění úplného elektronického podání i elektronickou fakturaci je nutné chápat jako jeden ze základních pilířů elektronizace veřejné správy, který výrazně sníží administrativní náročnost pro občany i podnikatelské subjekty

Informace k elektronické fakturaci

Povinnost akceptovat elektronické faktury od roku 2018 vyplývá pro státní správu, jmenovitě pro zadavatele veřejných zakázek, ze směrnice 2014/55/EU o elektronické fakturaci při zadávání veřejných zakázek. Zavedení elektronické fakturace pro zadavatele veřejných zakázek také vyplývá z usnesení vlády ze dne 5. ledna 2011 o Strategii elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015, které mimo jiné ukládá vytvoření technické specifikace pro elektronickou fakturaci ve vazbě na výstupy evropských standardizačních projektů. V rámci rozvoje e-Governmentu se však jeví jako nejefektivnější řešení učinit z přijímání elektronických faktur standard a rozšířit povinnost na všechny oblasti činnosti veřejné správy.

Elektronická fakturace umožňuje zasílání faktur od vystavitele k příjemci v elektronické podobě, a to ve formátu strukturovaných dat, který data z faktury automatizovaně načítá do informačního systému příjemce a zároveň je převoditelný do podoby „klasické“ faktury čitelné člověku. Fakturu není nutné

kopírovat či ručně opisovat do systému příjemce, čímž se dosahuje vysokých úspor lidských i administrativních nákladů a zvýšení rychlosti každé transakce. Používání elektronické fakturace s sebou nese transparentnost schvalovacích procesů, snížení časové náročnosti na zpracování faktur a následné vyhledání dokladů při součinnosti s kontrolními orgány.

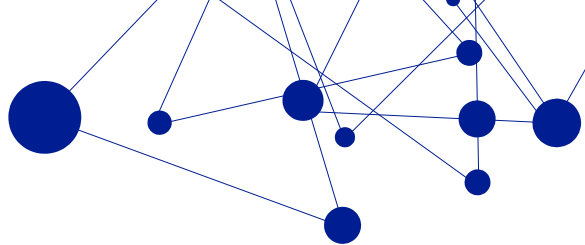
V soukromoprávním sektoru je tato forma fakturace poměrně rozšířená a jedinou překážkou se v současné době jeví poměrně komplikovaná právní úprava v oblasti účetnictví.

Ve veřejnoprávním sektoru je v současné době jedna z hlavních překážek nevhodná implementace propojení systémů spisové služby a ekonomických informačních systémů a často i chybějící nebo nevhodné interní předpisy úřadů. Dalším faktorem, který brání rychlému a úspěšnému implementování elektronické fakturace v rámci státní správy, je skutečnost, že mnoho úřadů má sice implementován systém elektronické spisové služby, nicméně následně je ve většině procesů elektronická forma převedena na listinnou, se kterou se poté interně pracuje. Již nyní však legislativa zahrnuje možnost, že dokument či faktura je po celou dobu životního cyklu v elektronické formě a v žádné části procesu zpracování jej tedy není nutné převádět do papírové formy. Hlavní překážkou tedy není nepřipravenost technologií, ale nevhodné interní metodické postupy a implementace informačních systémů v rámci jednotlivých úřadů.

Standardem pro elektronickou fakturaci v ČR je formát ISDOC (Information System Document), který je velmi rozšířený Strana 82 Věstník vlády pro orgány krajů a orgány obcí Částka 3 2) Jako další standardizovaný formát pro výměnu obchodních dat a elektronických faktur je používán tzv. formát EDI, který ovšem v oblasti veřejné správy není nijak rozšířen zejména s ohledem na jeho provozní náklady (účastníci výměny dat platí za tuto službu). a je v oblasti elektronické fakturace v podobném postavení jako standard PDF v oblasti elektronických dokumentů. Standard ISDOC je založený na XML a vychází z mezinárodního standardu UBL 2.0 (Universal Business Language). ISDOC je nezávislý na přenosové infrastruktuře, není tedy podstatné, jakým komunikačním kanálem se elektronická faktura k příjemci dostane (emilem, datovou schránkou apod.), což jej činí nezávislým na jakémkoliv zprostředkovateli komunikace a vhodným formátem jak pro sektor malého a středního podnikání, tak pro veřejnou správu. Touto vlastností se také ISDOC odlišuje od dalších systémů elektronické fakturace. O správu formátu se stará ICT Unie, která zveřejňuje jeho nové verze – ISDOC je volně dostupný a je možné jej zasílat i prostřednictvím datových schránek.

Podporu formátu ISDOC do budoucna zajišťuje jednak jeho běžné používání, tak Deklarace o společném postupu v oblasti elektronické fakturace v ČR, která byla uzavřena mezi Ministerstvem financí a předními výrobci ekonomických informačních systémů. Výrobci přislíbili, že ve svých systémech zavedou formát ISDOC a že v případě nástupu evropského formátu elektronických faktur tento formát nebo své systémy též upraví tak, aby bylo možné budoucí evropské formáty zpracovávat. S ohledem na tuto skutečnost je možné prakticky okamžitě začít problematiku elektronické fakturace řešit i na národní úrovni, neboť náklady související s úpravou na nové formáty ponесou výrobci ekonomických informačních systémů a nikoliv stát.3) Nyní existují rozdílné verze ISDOC pro účely soukromých firem a veřejného sektoru. V souvislosti s přípravou na zajištění akceptace evropských formátů dle výše zmiňované směrnice se počítá se sjednocením verzí do jedné univerzální.

Stanovení evropských formátů elektronické faktury, které budou muset být dle směrnice 2014/55/EU o elektronické fakturaci při zadávání veřejných zakázek od roku 2018 akceptovány, stanovuje Evropská komise pro standardizaci (CEN). Standard UBL, na kterém je český formát ISDOC vystavěn, je jedním z

doporučených standardů pro evropskou elektronickou fakturaci, dalším formátem bude tzv. Cross Industry Invoice (CII), který je rozšířen v některých členských státech EU. Standardy musí být stanoveny do konce roku 2016 a vzhledem k tomu, že formáty UBL4) a CII jsou dva nejrozšířenější v EU, neočekává se změna v postoji CEN.

Shrnutí

Závěrem lze konstatovat, že jak u elektronické fakturace, tak u úplného elektronického podání lze hlavní překážky spatřit zejména v nepřipravenosti veřejné správy. Ta je způsobena nevhodnou implementací informačních systémů, interními směnicemi nebo nesprávně nastavenými procesy, případně kombinací všech aspektů. Pro zjištění aktuálního stavu a nutných úprav v rámci systémů a mezi subjekty státní správy je nutno provést hlubší analýzu, aby bylo od roku 2018 zajištěno přijímání elektronických faktur v evropských formátech a bylo možné spuštění služby úplného elektronického podání.

Aktuálně

Ministerstvo vnitra je držitelem licence k formátu ISDOC a její ochranné známky. Stalo se tak dne 5. května 2021 podpisem smlouvy mezi Ministerstvem vnitra a stávajícím držitelem spolkem ICT UNIE.

Výrobci ekonomických a podnikových systémů tedy budou používat standardizovanou formu exportů a přijímání elektronických fakturačních zpráv, což umožní podnikům a institucím – uživatelům různých SW – mezi sebou vzájemně komunikovat.

MVČR deklaruje, kromě závazku zařazení standardu ISDOC do systematiky standardů ISVS, svůj zájem na dalším rozvoji tohoto formátu elektronické fakturace. Formát či jeho další ztvárnění budou optimalizována i v souvislosti s jeho zařazením mezi tzv. výstupní datové formáty podle zákona č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě, přičemž v rámci efektivního využití výstupního datového formátu bude navrženo také řešení kombinující výstupní datový formát PDF/A a ISDOC a to způsobem, zabezpečujícím co možná nejvyšší efektivitu zpracování, zejména pak při příjmu veřejnoprávními původci se snahou o maximální možnou automatizaci činností.

Nová verze formátu elektronické fakturace ISDOC

Ministerstvo vnitra vypracovalo novou verzi 6.0.2, Tým ISDOC - 2.7.2021

Zdroj: <https://www.mvcr.cz/isdoc/>

Deklarace, Seznam signatářů a připojených společností

Zdroj: <https://www.mvcr.cz/isdoc/clanek/deklarace.aspx>

Programy na internetu podporující ISDOC

iDOKLAD www.idoklad.cz

Fakturoid www.fakturoid.cz

BitFaktura www.bitfaktura.cz

mPOHODA www.mpohoda.cz